

Administraziun federala segund linguatgs

Ils Svizzers tudestgs domineschan
– ils Latins èn sutrepreschentads

■ (anr) **La dumonda, schebain la Svizra latina (franzosa, taliana e rumantscha) saja sutrepreschentada en l'administraziun federala è in politicum che dat adina puspè da discurrer. Suenter in rapport d'evaluaziun davart la plurilinguitad, ch'il cussegl federal ha publictà, dastgass quest disput anc cuntinuar.** Per l'emprima giada vegnan las cifras da las diversas cuminanzas linguisticas preschentadas tenor uffizis federali e classas da paja. Quai pussibilescha in maletg exact davart la represchentanza dals Svizzers tudestgs, franzos, talians e rumantschs en l'administraziun federala.

Evidenta sutrepreschentanza latina en ils posts da cader

La confederaziun ha 36 000 emploiads ed emploiadas. Las finamiras intendidas cun l'ordinaziun segund linguas èn dadas: 68,5–70,5% èn Svizzers tudestgs, 21,5–23,5% Romands, 6,5–8,5% da linguatg talian e 0,5–1% Rumantschs. Quai correspunda a la cumpart da las linguas tar la populaziun. En egl croda dentant ch'ils posts da cader èn surproporzionalmain en mauns da Svizzers tudestgs. Quai munta era: pli auta la classa da paja, dapli influenza per els, damain per ils Latins e valia spezialmain per ils Tessinai.

Il rapport metta il focus sin las classas da paja 34–38 (cun salaris tranter 260 000 e 380 000 francs). Tar quellas classas s'audan principalmain directurs d'uffizis federali. Zunt unilateralmain sa mussa quai en il departament da giustia, nua che 93% da tals posts èn occupads da Svizzers tudestgs. Il rest, pia fitg pauc, è per ils Romands e Svizzers talians. Era tar ils departaments da l'intern e da defensiu èn ils Svizzers tudestgs surrepreschentads en il topcader ed ils Svizzers talians n'han nagins schefs. Sutrepreschentads èn ils Romands er en ils departaments da l'ambient e traffic sco d'economia. Tar il departament da l'exteriur occupan ils Romands dentant in terz dals posts da schef.

Situaziun na cuntentaivla

Cun questas cifras na dastgass il cussegl federal strusch esser cuntent. Il rapport cuntegna perquai ina retscha da recumandaziuns co meglierar la situaziun per cuntanscher ina represchentanza commensurada da las cuminanzas linguisticas. Ina da quellas è da metter dapli paisa sin ils engaschads emploiads romands e talians en l'administraziun federala ed uschia da promover lur carriera.